

[Aksel Larsen.]

Roer og Produktionen af Sukker har vi ikke engang kunnet faa i Udvalget. Man taler om, at Sukkerroearaelet er gaaet ned, og i den højtærede Ministers Forelæggelsestale blev der sagt — jeg beder om Formandens Tilladelse til at citere et enkelt Punktum:

„Som Følge af Vanskelighederne ved under Besættelsens senere Aar at sikre den nødvendige Arbejdskraft til Roernes Pasning og Optagning har der i disse Aar fundet en gradvis Arealnedgang Sted.“

Det staar Sp. 3794. En Undersøgelse af Sagen viser, at Arealnedgangen aldeles ikke skyldes de Aarsager, som her er anført, og som Ministeren har anført — det er jeg klar over — i god Tro, fordi han ikke har været vel informeret af sine Embedsmænd. Den væsentligste Aarsag til, at Sukkerroearaelet er gaaet ned, er, at man er gaaet over til at dyrke Saftsukkerroer i Stedet for. Hvorfor er man det? Ja, det kan jo ikke bevises, men det er den almindelige Mening hos kyndige og, saavidt jeg kan bedømme, tilforladelige Iagttagere, at det skyldes, at det kan der tjenes mere paa. Det skulde man jo ikke tro, naar man sammenligner Prisen paa Sukkerroer med Prisen paa Saftsukkerroer, for Prisen paa Saftsukkerroer ligger langt lavere, og den er ikke saa høj, at den kan konkurrere med Prisen paa rigtige Sukkerroer, selv om man tager i Betragtning, at Saftsukkerroer giver noget større Udbytte pr. Arealenhed.

Der er en Forklaring. Der er den Forklaring, at det Sukker, som udvindes af disse Saftsukkerroer, sælges uden om Rationeringen, uden om Sukkerordningen, det sælges paa den sorte Børs, og denne Handel tolereres, ja, autoriseres af Handelsministeriet. Sukkerforbrugende Fabrikker, Grosistvirksomheder i Sukker og saadant faar Lov til at sende Agenter Landet rundt for at tegne Arealer med Saftsukkerroer. Af disse Roer bliver der afkogt Sukkersaft, dels paa forskellige Bryggerier og andre smaa Virksomheder Landet over, og dels paa Sukkerfabrikkerne, og det bliver for en stor Parts Vedkommende inddampet og forvandlet til Raasukker paa Fabrikkerne. Men det gaar ikke ind i Fordelingen af Sukkeret herhjemme i Henhold til Sukkerordningen, det staar til Raadighed for de Folk, som har tegnet Arealerne. Da Landmændene synes at have været ivrige efter at udvide disse Arealer paa de almindelige Sukkerroearaalers Bekostning, er der fornuftigvis kun een Forklaring. Ud over den officielle Pris, som

man kender, og som Myndighederne kan kontrolere, er der en Pris under Bordet, og ikke alene er det altsaa en Sortbørsforretning i den Forstand, at her er der nogen, der skaffer sig Tildeling af Sukker uden om Rationeringen, men det er ogsaa en Sortbørsforretning i den Forstand, at her betales der en Overpris, sandsynligvis en ualmindelig betydelig Overpris, der i sidste Instans maa erlægges af Forbrugerne.

Det har været meget svært at faa blot tilnærmelsesvis Oplysninger om denne Produktion. De lærde er uenige, og Udvalget er vistnok uenigt om, hvorledes det skal forstaa de givne Oplysninger. Saa vidt jeg har opfattet dem, drejer det sig i hvert Fald om en Produktion paa 10 000 t Raasukker, men muligvis drejer det sig derudover om en Produktion paa 6 000 t Sukkersaft, der kan omsættes til 3 000 t Raasukker; det er dog ikke helt klart, om dette sidste er inkluderet i det første Tal. Det er i hvert Fald mindst saa meget som 25 pCt. af hele den Sukkertildeling, Ministeriet stiller til Industriens Raadighed. Jeg vil ikke give mig til her at afgøre, hvorvidt Industrien bør have en større eller mindre Sukkertildeling, det kender jeg for lidt til Tingene til, men jeg ved, at skal der være Rimelighed i Tingene, maa Staten fordele Sukkeret, og det kan ikke være saadan, at en bestemt Del af Forbrugerne derefter faar carte blanche til at skaffe sig Sukker uden om Fordelingen, og det er det, der er sket her. Naar bare det drejer sig om 10 000 t — hvis det ikke drejer sig om mere —, maa enhver erkende, at det er et meget alvorligt Spørgsmaal.

Hvordan er det opkommet? Ja, det er altsaa opkommet paa den Maade, at man har fundet paa denne Fremgangsmaade i Løbet af de sidste 3—4 Aar. Man giver os den Forklaring, at da det begyndte, var Tyskerne jo i Landet; enten var det, lige før Besættelsestidens Samlingsregering takkede af, eller ogsaa lige efter, det er ikke engang opklaret, det maatte dog kunne opklares. Men i hvert Fald, man har tænkt: vi lader det glide, for Tyskerne har ikke opdaget, at der laves Sukker paa den Maade; hvis de opdager det, forlanger de mere af vort Sukker, saa hellere lade det glide, det kommer dog paa en eller anden Maade de danske Forbrugere til Gode. Jeg skal lade den Forklaring staa og ikke hænge mig i den, men det er dog et Stykke Tid siden, at Tyskland kapitulerede. Ikke desto mindre har Handelsministeriet i Januar Maaned i Aar givet Tilladelse til og fastsat Betingelserne for, at de nævnte Privatvirksomheders,